

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

SCORELISTE

Navn: _____ Dato: _____

Barnehage / klasse: _____ Født: _____

Terapeut: _____ Kronologisk alder: _____

Instruks

- Ved forskjellige deler kan flere muligheter av noteringen krysses av.
- Ved valgmulighet skal de riktige ord sirkles om.
- Ved alle deler vedrørende papir- og penn oppgavene skal ved siden av de spesifikke observasjonspunkter også utgangsholdningen og pennegrep observeres og noteres.
- Forøvrig opplyses det om at barnet kan vise frem, og at det derfor kan observeres, forskjellige ting i de forskjellige papir- og pennoppgavene. For eksempel kan bevegelsesstarten (observasjonspunkt ved utgangsholdning) og pennegrepet under punkt "fargelegg bildet" være annerledes enn når barnet pynter ballongene under delen "gjør krøllene ferdig". Ved fargelegging viser de fleste småbarn en mer proksimalt bevegelsesstart og en mer statisk pennegrep enn ved laging av små, forberedende skrivefigurer. Det er nok plass på skjemaet for å tilføye disse tilleggsobservasjoner.

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1 Papir- og penn oppgavene

1.1 Utgangsholdning

a. dominant hånd <ul style="list-style-type: none"> ○ venstre ○ høyre ○ tviler/veksler 	g. stilling underarm <ul style="list-style-type: none"> ○ lett pronasjon ○ midt stilling ○ for mye pronasjon ○ labilt håndledd (pronasjon og midt stilling)
b. distanse nese-arbeidsted <ul style="list-style-type: none"> ○ distanse håndledd – albu ○ nær ○ langt fra 	h. stilling håndledd <ul style="list-style-type: none"> ○ lett dorsal fleksjon ○ håndledd i midt stilling ○ palmær fleksjon håndledd / ulnær deviasjon ○ ekstrem dorsal fleksjon håndledd
c. sittestilling <ul style="list-style-type: none"> ○ sitter rett ○ lener mot pulten ○ "henger" på stolen ○ bevegelses uro ○ blir ikke sittende 	i. kontakt underarm / underlag <ul style="list-style-type: none"> ○ underarm ligger på underlaget ○ håndleddet løftes fra underlaget ○ hele underarmen løftes fra underlaget
d. skulderstillingen <ul style="list-style-type: none"> ○ horisontal skulderlinje ○ elevasjon ○ protraksjon ○ retraksjon 	j. andre hånd <ul style="list-style-type: none"> ○ fikserer papiret ○ ingen funksjon; ligger / ligger ikke på bordet ○ støtter hodet
e. bevegelses start ved å tegne <ul style="list-style-type: none"> ○ ut i fra tommelen og fingrene ○ ut i fra håndleddet ○ ut i fra albuen ○ ut i fra skulderen ○ ut i fra overkroppen 	k. muskelspenning <ul style="list-style-type: none"> ○ normal basistonus ○ for lav basistonus ○ hypertoni i skulder ○ hypertoni underarm og hånd ○ fiksering av overkropp og armer ○ fiksering av føttene (rundt stolben)
f. stilling overarm <ul style="list-style-type: none"> ○ lett abduksjon ○ armen fikseres mot overkroppen ○ for mye abduksjon 	l. assosierte bevegelser munn og / eller andre hånd <ul style="list-style-type: none"> ○ ikke / knapt synlig ○ noe synlig (mindre enn halvparten av tiden) ○ ofte synlig (mer enn halvparten av tiden)
Bemerkninger	

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1.2 Pennegrep

Modne pennegrep <ul style="list-style-type: none"> ○ dynamisk trepunktsgrep ○ lateralt trepunktsgrep ○ dynamisk firefingergrep ○ lateralt firefingergrep ○ "à la ronde" grep 	Overgangsgrep <ul style="list-style-type: none"> ○ lateralt fleksjonsgrep ○ statisk trepunktsgrep ○ statisk firefingergrep 	Umodne grep <ul style="list-style-type: none"> ○ palmær pronasjonsgrep ○ palmær supinasjonsgrep ○ finger pronasjonsgrep ○ kostegrep ○ pennegrep med strake fingre
Spesielle pennegrep <ul style="list-style-type: none"> ○ vekslende pennegrep ○ andre pennegrep 	Form av webspace <ul style="list-style-type: none"> ○ åpen rundt form ○ elipse form ○ lukket 	
Intensitet av pennehåndtering <ul style="list-style-type: none"> ○ normalt (smidig pennehåndtering) ○ krampaktig (hyperekstensjon DIP-ledd, hvite knokler) ○ løst, instabilt 		Pennetrykk <ul style="list-style-type: none"> ○ normalt pennetrykk ○ for liten pennetrykk ○ for stor pennetrykk
Bemerkninger		

1.3 Å fargelegge bildet

Strategi / teknikk sol <ul style="list-style-type: none"> ○ fargerlegger først kanten av solen med et modent pennegrep og farger videre i midten med et overgangsgrep ○ fargelegger først kanten av solen og farger solen i midten etterpå; begge med et overgangsgrep ○ fargelegger solen på sin egen måte, uten først å starte med kanten
Å fargelegge solen <ul style="list-style-type: none"> ○ fargelegger innenfor linjen; solen fargelegges i sin helhet ○ fargelegger innenfor linjen; solen fargelegges delvis (for liten) ○ krysser linjen regelmessig ○ fargelegger ved bruk av streker, og barnet fargelegger utenfor solen
Å fargelegge små sirkler <ul style="list-style-type: none"> ○ fargelegger innenfor linjen, sirklene farges i sin helhet ○ fargelegger innenfor linje, sirklene farges delvis (for liten) ○ krysser linjen regelmessig (utenfor linjen) ○ fargelegger ved bruk av streker, og mer enn halvparten utenfor sirkelen

1.4 Å skrive navnet ditt

<ul style="list-style-type: none"> ○ skriver eget navn i små bokstaver ○ skriver eget navn i store bokstaver ○ skriver eget navn i store bokstaver, og ett eller flere bokstaver speilvendt ○ skriver navnet fra høyre til venstre ○ kan kopiere / tegne bokstavene fra eget navn ○ kan kopiere / tegne noen gjenkjennelige bokstaver fra eget navn ○ kan ikke kopiere / tegne eget navn

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1.5 Tegn et lite menneske

Draw-A-Man Test (Goodenough, 1926; Harris, 1963)

Se etter hvilken delene er tilstede. Følgende kan ses etter:

- en tegning kan være "en face" eller "en profil";
- med termen "ikke gjennomiktig" antydes at en del av kroppen er tildekket; en hatt som er tegnet mot hodelinjen teller ikke;
- klesplaggene kan velges fra listen: hatt, sko, frakk, (T-)shirt, krage, slippers, belte, bukse, jakke, skjorte, genser, sokker;
- med to dimensjoner menes det at delen bør være tegnet bedre enn gjennom sirkler, prikker eller streker;
- tegnede deler i en videre god kvalitativ tegning telles med, også når ikke alle detaljer pga. tegningsstilen er like synlig.

tegnede deler	
<ul style="list-style-type: none">o hodeo beno armero overkroppeno lengde av overkroppen lengre enn breddeo skuldreo begge armer festet til overkroppeno ben og armer festet til overkroppen på riktig stedo nakkeo nakkelinjen går videre i hodet / i overkroppen / eller i hodet og overkroppeno øyneo neseo munno nese og munn i to dimensjonero neseboro hår	<ul style="list-style-type: none">o hår utenfor hodelinje; ikke gjennomiktig, ikke krusedullero klæro to klesplagg, som dekker kroppsdeleneo komplett påkledd: ermer og bukse å se; som dekker kroppsdeleneo fire eller flere klesplaggo komplett dress, uten feilo fingreo riktig antall fingreo fingre i to dimensjoner, lengde større enn breddeo tomler å se i forhold til fingreo hånd å se i forhold til fingre eller armo albuledd

TOTALT TILSTEDE: _____ (A)

DAM-alder: $3 + (A / 4) =$ _____ = circa _____ år

Det å tegne et liten menneske er et momentopptak og den Goodenough Draw-A-Man testen er ikke en gyldig og pålitelig test med prosentvis resultat. Alderskriteriene bør derfor håndteres med varsomhet. Det eneste som kan rapporteres til foreldrene og / eller lærer når DAM- alderen ligger tydelig under aldersgrensen er at ferdigheten av barnet til å tegne et liten menneske er begrenset i forhold til jevnaldrende.

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

1.6 Å vise veien

Linjeføring

- flytende og uten å løfte blyant
- ikke flytende, skjelvende eller støtende, men uten å løfte blyant
- kan ikke sette linje på papiret i bare en bevegelse; tegner i korte, støtende bevegelser
- tegner linjen ufullstendig

1.7 Over siksakveien

Bevegelsesretning vertikal siksaklinje

- tegner ovenfra og ned (mot kroppen)
- tegner nedenfra og opp (fra kroppen)
- snur papiret for å jobbe i horisontal retning
- snur papiret eller armen ved nesten alle retningsforandringer

Bevegelsesretning horisontal siksaklinje

- tegner fra venstre mot høyre
- tegner fra høyre mot venstre
- snur papiret for å jobbe i vertikal retning
- snur papiret eller armen ved nesten alle retningsforandringer

Siksaklinje

- kan følge den vertikale / horisontale siksaklinjen bra; holder seg godt ved linjen
- kan følge den vertikale / horisontale siksaklinjen; men mister linjen ofte
- kan ikke følge den vertikale / horisontale linjen
- løfter blyanten en eller flere ganger

1.8 Gjør krøllene ferdig

Arkader

- kan følge arkaden og fortsette selv, krysser herved linjen
- kan følge arkaden, krysser herved linjen, men kan ikke tegne arkader selv
- unngår å krysse linjene ved arkadene
- løfter blyanten en eller flere ganger

Guirlander

- kan følge guirlande og fortsette selv, krysser herved linjene
- kan følge guirlande, krysser herved linjene, men kan ikke tegne guirlander selv
- unngår å krysse linjene ved guirlandene
- løfter blyanten en eller flere ganger

Sirkler i ballonger

- tegner godt koordinerte små sirkler i ballongen
- tegner skjelvende og støtende sirkler i ballongen
- barnet klarer ikke å tegne sirkler i ballongen
- løfter blyanten en eller flere ganger

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

2 Finmotoriske oppgaver

2.1 Å klippe

<p>Dominanthånd</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ klipper med høyre ○ klipper med venstre <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ veksler på høyre og venstre side 	<p>Posisjon av armen</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ avslappet posisjon, arbeider rett ovenfor pulten ○ albue fikses mot overkroppen ○ en eller begge hendene støttes på bordet <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ "vinge"stilling av armene, klippearbeidet på øyenivå ○ annerledes:
<p>Saksegrep tommel, peke- og langfinger</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tommel i øverste øye, langfinger i nederste øye, pekefinger stabilisert saksen ○ tommel i øverste øye, pekefinger i nederste øye ○ tommel i øverste øye, pekefinger samt langfinger i nederste øyet <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tommel i nederste øye, underarm i pronasjon ○ vekslende saksegrep ○ annerledes 	<p>Posisjon av fingre(ne) i sakseøye</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sakseøyet holdes mellom DIP- og PIP-leddet av fingrene <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sakseøyet holdes distalt av DIP-leddet ○ sakseøyet holdes proksimalt av PIP-leddet ○ vekslende fingerposisjon
<p>Posisjon av ring- og lillefinger</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ bøyd i håndpalmen <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ strukket /rett ring- og lillefinger ○ medbeveger med klippebevegelsene 	<p>Å holde og flytte på papiret</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ papiret holdes med tommelen opp på og fingrene krummet under papiret og papir beveges på en flytende måte <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ papiret holdes i pronasjon, med tommelen under på papiret, papir beveges ikke på en flytende måte
<p>Arbeidsmåte</p> <p><u>Bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ linjen / firkant / sirkel klippes i en, flytende bevegelse <p><u>Ikke bra nok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ linjen / firkant / sirkel klippes ikke i en, flytende bevegelse ○ linjen / firkant / sirkel klippes støtende ○ linjen / firkant / sirkel kan ikke klippes 	<p>Koordinasjon av å klippe</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ klipper på linjen ○ klipper opp til 2 mm ved siden av linjen ○ klipper fra 2 – 5 mm ved siden av linjen ○ klipper fra 5 – 10 mm ved siden av linjen ○ klipper på mer enn 10 mm ved siden av linjen
<p>Assosierte bevegelser av munn / tung</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ikke / knapt synlig ○ noe synlig (mindre enn halvparten av tiden) ○ godt synlig (mer enn halvparten av tiden) 	<p>Bemerkninger</p>

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

2.2 Manipulasjon med bare en hånd

2.2.a Transportering fra fingrene til håndpalm

<p>Transportering</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ barnet kan gjemme 5 små pinner i hånden ○ barnet kan gjemme 4 små pinner i hånden ○ barnet kan gjemme 3 små pinner i hånden ○ barnet kan gjemme 2 små pinner i hånden 	<p>Stabilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ god stabilisering ○ det faller 1 pinne ○ det faller 2 pinner ○ det faller 3 pinner ○ det faller 4 pinner
<p>Strategi / teknikk</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ voksen strategi, med bruk av tungdekraften og supinasjon av underarmen ○ presser med tommelen pinnen under bøyde fingrene, delvis supinasjon av underarmen ○ presser med tommelen pinnen under bøyde fingrene, pronasjon av underarmen ○ ikke noe transportering; tommelen og fingrene holder på pinnen 	<p>Assosierte bevegelser</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ assosierte bevegelser / hypertoni ikke / knapt synlig ○ assosierte bevegelser / hypertoni noe synlig (mindre enn halvparten av tiden) ○ assosierte bevegelser / hypertoni godt synlig (mer enn halvparten av tiden)

2.2.b Transportering fra håndpalmen til fingrene

<p>Transportering</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ barnet kan sette 5 pinner i hulbrettet ○ barnet kan sette 4 pinner i hulbrettet ○ barnet kan sette 3 pinner i hulbrettet ○ barnet kan sette 2 pinner i hulbrettet 	<p>Stabilisering</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ god stabilisering ○ det faller 1 pinne ○ det faller 2 pinner ○ det faller 3 pinner ○ det faller 4 pinner
<p>Strategi / teknikk</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ voksen strategi, med bruk av tungdekraften, pronasjon av underarmen, ulnær deviasjon håndledd ○ beveger med hjelp av tommel og fingrene pinnen noe klumsete til fingertuppene, supinasjon av underarmen ○ ikke noe transportering, pinnen plasseres i hulbrettet ut i fra håndpalmen ○ den andre hånden eller underlaget brukes til å plassere pinnen mellom tommel og fingrene 	<p>Assosierte bevegelser</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ assosierte bevegelser / hypertoni ikke eller knapt synlig ○ assosierte bevegelser / hypertoni noe synlig (mindre enn halvparten av tiden) ○ assosierte bevegelser / hypertoni godt synlig (mer enn halvparten av tiden)

Screening Prewriting skills Occupational Therapy SPOT

2.3 Bevegelser med begge hender

Å bevege symmetrisk- og/eller asymmetrisk

- lager koordinerte symmetriske bevegelser, sirkler er cirka like store
- lager av og til asymmetriske bevegelser
- lager bare asymmetriske bevegelser
- å lage store sirkler med begge hender samtidig lykkes ikke enda
- tydelig stor forskjell mellom venstre og høyre

2.4 Krysse midtlinje

Å krysse midtlinje

- midtlinjen krysses bra nok
- overkroppen medbeveger litt
- overkroppen medbeveger totalt

Å krysse i liggende åttetall

- krysser flytende
- tviler ved krysset
- unngår å krysse